

ជំពូកទី៥

**អត្ថបទអក្សរសិល្ប៍ប្រឈោបឈោក
ដែលបាននាំក្នុងកម្មវិធីសិក្សា**

ក. ប្រឈោបឈោកខ្មែរ

ក.១. ប្រឈោបឈោកពាក្យរាយ

១. រឿង សុដាត

- អ្នកនិពន្ធ : រឹម គីន (RIM KIN) (ឈ្មោះពិត រឹម កាំង)
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៣៨
- ចែកជា១១ជំពូក

២. រឿង ផ្កាស្រពោល

- អ្នកនិពន្ធ : នូ ហាច
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៤៩ ព.ស. ២៤៩០

៣. រឿង មាណាដូងចិត្ត

- អ្នកនិពន្ធ : នូ ហាច
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៧២
- ចែកជា១១វគ្គ ៖
 - + វគ្គទី១ : វិទ្យាល័យ គ.ស. ១៩៣៩
 - + វគ្គទី២ : យល់ស្តីគង់ក្លាយជាការពិតមួយដងមួយកាលដែរ

ឯកសារបន្ថែមស្នាដៃ អក្សរសិល្ប៍ និងវប្បធម៌ខ្មែរ សម្រាប់ថ្នាក់មធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ

- + វគ្គទី៣ : អរុណស្នេហា
- + វគ្គទី៤ : ភ្នំគូលែនឋានបរមសុខ
- + វគ្គទី៥ : ពពកខ្មៅប៉ាំងមេឃា
- + វគ្គទី៦ : សេចក្តីលំបាកនៃអ្នករាជការតូច
- + វគ្គទី៧ : ស្ថានការណ៍កាន់តែអំពុលឡើង
- + វគ្គទី៨ : ស្រលាញ់ជាតិបង្ក្រាបស្នេហា
- + វគ្គទី៩ : សន្តិភាពតូក្យ
- + វគ្គទី១០ : ជួបភក្ត្រហើយតែមានឧបសគ្គធំរារាំង
- + វគ្គទី១១ : កង្ហាត្រដោកអាទីលើចុងអំពិល

៤.១១ ផ្កាកុលាបប៉ែប៉ិន

- អ្នកនិពន្ធ : ញ៉ុក ថែម
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៤៣^{៦១}
- ចែកជា៦វគ្គ ៖
 - + វគ្គទី១ : បណ្តាំបិតា ឬ បណ្តាំតាច័ម
 - + វគ្គទី២ : ការធ្វើដំណើរទៅប៉ែប៉ិន
 - + វគ្គទី៣ : ទៅចិត្រកើតគំនិតថ្មី
 - + វគ្គទី៤ : ទោរកម្មកើតឡើងនាកណ្តាលព្រៃស្ងាត់
 - + វគ្គទី៥ : សេចក្តីស្នេហាកើតក្រោយឧប្បត្តិហេតុ
 - + វគ្គទី៦ : គេហដ្ឋានរតនសម្បត្តិត្រូវទោរឬស

^{៦១} -អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរសតវត្សទី២០. ឃឹង ហុកឌី. ២០០៧. ទំ. ១៣៧. (សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែរ របស់អ្នកស្រី ត្រីង ហា សរសេរថា ១៩៣៦)

៥. រឿង បនល្បី

- អ្នកនិពន្ធ : (មិនស្គាល់ឈ្មោះ)
- កាលកំណត់តែង : (គ្មានការកំណត់តែងច្បាស់លាស់)

៦. រឿង ស៊ីមធុកបរាជ័យ

- អ្នកនិពន្ធ : អ៊ឹម ថុក
- កាលកំណត់តែង : ១៩៥៦
- ចែកជា ១១ វគ្គ ៖
 - + វគ្គទី១ : វាលសង់ផ្ទះ
 - + វគ្គទី២ : សម្រាកថ្ងៃ
 - + វគ្គទី៣ : ថ្ងៃបើកលុយ
 - + វគ្គទី៤ : រាត្រីថ្ងៃសៅរ៍
 - + វគ្គទី៥ : ចាំលោក
 - + វគ្គទី៦ : ព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ
 - + វគ្គទី៧ : ចាំលោក
 - + វគ្គទី៨ : ដើរលេង
 - + វគ្គទី៩ : ទៅមុន
 - + វគ្គទី១០ : អស់ការធ្វើ
 - + វគ្គទី១១ : ភ្ញាក់រលឹក

៧. រឿង គុណកំណែ

- អ្នកនិពន្ធ : អ៊ឹម ថុក
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៥៦
- ចែកជា ១២ វគ្គ ៖
 - + វគ្គទី១ : មេឃុំជាន់
 - + វគ្គទី២ : យប់មួយនៃគ្រួសារតាងែត
 - + វគ្គទី៣ : ប្រមូលកំណែ
 - + វគ្គទី៤ : ប្តូរផ្តាច់ដូចទារី និងឯក
 - + វគ្គទី៥ : សង្គ្រាមក្រពត្តិ
 - + វគ្គទី៦ : កំណែនៅពោធិ៍ចិនតុង

- + វគ្គទី៧ : ថ្ងៃបង្ហើយ
- + វគ្គទី៨ : សល់តែសំបកខ្លួន
- + វគ្គទី៩ : សំបុត្រ
- + វគ្គទី១០ : លាភូមិកំណើត
- + វគ្គទី១១ : ផ្លូវថ្មី
- + វគ្គទី១២ : សន្តិភាព

៨. រឿង សុមិត្រច្បង

- អ្នកនិពន្ធ : ឌីក តាម និង ឌឿក អំ
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៦៤-១៩៦៥ ហើយបានបោះពុម្ពជា

សាធារណៈនៅឆ្នាំ១៩៧១ ។

- ចែកជា ១៧ វគ្គ ៖

- ១- ភូមិសាស្ត្រខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
- ២- ដំណែងបូជ្ជាង
- ៣- វាស្តុបះបោរដោយដំឡើងពន្ធ
- ៤- ខ្មែរជួយអរ
- ៥- ពន្ធចេះតែឡើងថ្លៃ
- ៦- រទេះលក់ឆ្នាំង
- ៧- គ្រោងការណ៍ដំបូងរបស់សម្ព័ន្ធព្រះរាជកិច្ច
- ៨- បក្សពួករួមអាវុធ
- ៩- សកម្មភាពលោកមេឃុំបាល់
- ១០- នាងតន់កំសត់
- ១១- នាងតន់ភិយាសុវណ្ណ
- ១២- ថ្ងៃ១៨មេសា

១៣-អវិសាសជីវិតនៃលោក វេស៊ីដង់បារដេស

១៤-ការរត់ចោលភូមិករ

១៥-ព្រះរាជប្រកាស

១៦-ថ្ងៃទី២០ ឆ្នាំ១៩២៥

១៧-លើភ្នំតាប៉ាង

៩-អៀង ព្រះអាទិត្យឡើងលើផែនដីចាស់

- អ្នកនិពន្ធ : សួន សុវិន្ទ

- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៦០-៦១

- ចែកជា ១៨វគ្គ ៖

១-ត្រកូលកសិករកំសត់

២-ជីវិតកម្មករនៅទីក្រុង

៣-ទំនេរព្រោះគ្មានការងារធ្វើ

៤-ក្រោមជំហូលផ្ទះនាយទុន

៥-ជាប់គុកព្រោះចាញ់កលនាយទុន

៦-មហាទុក្ខក្នុងគុកធំ

៧-គ្រោះថ្នាក់ធរាធរ

៨-នាយទុនបរទេស

៩-អ្នកនយោបាយបោកប្រាស់

១០-អ្នកលេងស្រុកក្រុង

១១-ប្រពន្ធស្លាប់ព្រោះគ្មានទីតឹង

១២-ការរមិលគុណនៃអ្នកនយោបាយ

១៣-ជាប់ឃុំព្រោះអនាថា

១៤-សីលធម៌ និងដុំបាយ

១៥-ជាប់គុកព្រោះស្មោះត្រង់

១៦-ទីពឹងថ្មី

១៧-កសិករថ្មី

១៨-ភ្នំពេញទំនើប

១៩-សមាជជាតិលើកទី៩

១០-រឿង គ្រូបង្រៀនស្រុកស្រែ

- អ្នកនិពន្ធ : អ៊ឹម ថុក
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៥៧
- ចែកជា ១១វគ្គ ៖

១-រកមិនដូប	២-ខ្សឹកខ្សួល
៣-ជួយគ្នាទាន់គ្រាក្រ	៤-កាត់វាលស្រែពេលយប់
៥-មធ្យោបាយផេរូងៗ	៦-ស្រីៗ
៧-លោកបួនរបស់ពូព្រឿង	៨-គុកខ្មែរ
៩-ពេលចូលកង	១០-ហួសដួស
១១-វ៉ាកងខែចេត្រ	

១១-រឿង មហាមោទនវង្សជំនំ

- អ្នកនិពន្ធ : សាង សារ៉ាត
- កាលកំណត់តែង : គ.ស ១៩៥៥
- ចែកជា ២១វគ្គ

+ វគ្គទី១ : ខ្លាបាក់ចង្កូម	+ វគ្គទី២ : បងបួនពីរនាក់
+ វគ្គទី៣ : ភាគីស្មាត់	+ វគ្គទី៤ : សពស្នេហា
+ វគ្គទី៥ : បណ្តាំបង	+ វគ្គទី៦ : ភ្លើងរាតៈ
+ វគ្គទី៧ : បាត់កូន	+ វគ្គទី៨ : ត្រឡប់ពីចំបាំង

ឯកសារស្នេហាពី អក្សរសិល្ប៍ និងវប្បធម៌ខ្មែរ សម្រាប់ថ្នាក់មធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ

- + វគ្គទី៩ : រត់តាមប្តី
- + វគ្គទី១០ : ស្តេចខ្មោល
- + វគ្គទី១១ : តែងដោះខ្លួន
- + វគ្គទី១២ : អាសន្តរ័ត
- + វគ្គទី១៣ : វាយផ្តាច់ត្រីត្រៃ
- + វគ្គទី១៤ : ព្រះនាងខត្តិយាណី
- + វគ្គទី១៥ : ទារុណកម្ម
- + វគ្គទី១៦ : ស្នេហាលើទូក
- + វគ្គទី១៧ : ងើងត្រង់ណា
- + វគ្គទី១៨ : ស្រីទុតិត
- + វគ្គទី១៩ : ក្បួនការពារឯករាជ្យ
- + វគ្គទី២០ : ផែនការសម្ងាត់
- + វគ្គទី២១ : ជោគជ័យ

ក.២. ប្រឈមលោកសាស្ត្រាចារ្យ

១២. អ្វីៗ ពុទ្ធិសែននាងកង្វី

- អ្នកនិពន្ធ : ម៉ីនកក្កី អក្សរតន់?
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៨៩៩?

(ឈ្មោះអ្នកនិពន្ធនិងកាលកំណត់តែងនេះគឺខ្ញុំមានតែឯកសារសរសេរដៃ ដែលខ្ញុំចេះតពីគ្រូមកប៉ុណ្ណោះ ខ្ញុំរកពុំឃើញមានឯកសារច្បាស់លាស់ណាអះអាងផ្ទុះឆ្មោះឡើយ។ ប៉ុន្តែបើតាមសិក្សាកថាបស់បណ្ឌិតយឹង ហុកឌី នៅក្នុងសៀវភៅរឿងពុទ្ធិសែននាងកង្វី. មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារស្រាវជ្រាវអារ្យធម៌ខ្មែរ. ១៩៨៦ ត្រង់ទំព័រ១៨ លោកសន្និដ្ឋានថា រឿងនេះនិពន្ធដំបូងនៅស.វ.១៩ ហើយអ្នកនិពន្ធដែលរកឃើញគឺអម្រឹតក្សត្រីម៉ុក។ ចំណែករឿងពុទ្ធិសែនរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ គ្មានបញ្ជាក់នាមអ្នកនិពន្ធ និងសករាជទេ។)

១៣. អ្វីៗ ល្បីកអង្គរវត្ត

- អ្នកនិពន្ធ : អ្នកប៉ាង
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៦០៩^{៦២}

^{៦២} -សៀវភៅ ល្បីកអង្គរវត្ត ដែលបោះពុម្ពដោយបណ្ឌិតាអង្គរ ឆ្នាំ២០០៩ បានដាក់ឈ្មោះអ្នកនិពន្ធថា "ប៉ាង តាត" និពន្ធនៅគ.ស. ១៦២០។ ចំណែកលោកលី ធាមតេង(អក្សរសាស្ត្រ-ខ្មែរ. ទំ.៧១. ១៩៦០) ដាក់ថា ១៥៩៨។

១៤. ភ្លើង រាមកេរ្តិ៍

- អ្នករៀបរៀង : រឿងរាមកេរ្តិ៍រៀបរៀងឡើងដោយអ្នកអង្គម្ចាស់
វិទ្យាធាយាវង្ស តាមលំនាំរឿងរាមាយណៈ ឥណ្ឌារបស់ ឥសីវាលីកិ ។

- បោះពុម្ពផ្សាយដោយវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ. បោះពុម្ពលើក
ទី១ នៅ ព.ស. ២៤៨០ គ.ស. ១៩៣៧ ។

- រឿងនេះទាំងអស់មាន៨០ខ្សែ ប៉ុន្តែនៅសល់តែ១៦ខ្សែប៉ុណ្ណោះ ៖
គឺខ្សែទី ១-១០ និងខ្សែ ទី៧៥-៨០ តែងជាពាក្យកាព្យ ។

- កាលកំណត់តែង (តាមទស្សនៈរបស់លោក ញ៉ុក ថៃម)

- ខ្សែទី១-១០ នៅស.វ.ទី១៧-១៨ (មានអ្នកនិពន្ធម្នាក់)

- ខ្សែទី៧៥-៨០ នៅស.វ.ទី១៨-១៩ (មានអ្នកនិពន្ធម្នាក់ទៀត)

១៥. ភ្លើង ទុំឆាវ

- អ្នកនិពន្ធ : ព្រះបទុមតេជ ងួន សោម

- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩១៥ ក្នុងរជ្ជកាលព្រះបាទ ស៊ី សុវត្ថិ
(តែងជាបទពាក្យ៧)

(ច្បាប់របស់ឧកញ៉ា វិបុលសេនា នូ កន តែងជាបទពាក្យ៨ក្នុងព.ស.
២៤៨៥ គ.ស. ១៩៤២ រជ្ជកាលព្រះបាទនរោត្តមសីហនុ តែមានចំណងជើងថា
"ទាវឯក") ។

១៦. ភ្លើង ហង្សយន្ត

- អ្នកនិពន្ធ : ចៅយមបុណ្យភក្តី ឌុក

- កាលកំណត់តែង : ១៦៦៨ (ហង្សយន្ត, បឹង ហុកឌី, មជ្ឈមណ្ឌល
ឯកសារស្រាវជ្រាវអរ្យធម៌ខ្មែរ. ១៩៨៦)

១៧. ភ្លើង ចេវត្រូងធម៌ចេក

- អ្នកនិពន្ធ : លោក យស ធីន

- កាលកំណត់តែង : ថ្ងៃអង្គារទី១១កើត ខែផល្គុន ឆ្នាំដូត ព.ស.
២៤៣២ ត្រូវនឹងគ.ស. ១៨៨៩

១៨. រឿង សំនុំសិល្ប៍ខ្មែរ

- អ្នកនិពន្ធ : ឧកញ៉ាវង្សាធិបតីអ៊ឹក
 - កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៨៨២
- (អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ. លី បាមតេង. ១៩៦០)

១៩. រឿង ភារី

-និពន្ធដោយ ព្រះបរិវរក្សាមាតសុរាធិបតី ព្រះអង្គខ្ពងព្រះបរមកោដ្ឋ នៅឆ្នាំ ១៨១៥ ក្នុងព្រះជន្ម១៩វស្សា នៅសម័យឧដុង្គ ។

២០. កាព្យ និងសង្គតិ

- អ្នកនិពន្ធ : សុត្តន្តប្រឹជានុ
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩២៦? (វិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសន-បណ្ឌិត្យ. បោះពុម្ពលើកទី១. ១៩៦៩)

២១. បទពេទ្យសង្គ្រោះជំងឺ (ពាក្យកម្រងកែវ)

- អ្នករៀបរៀង : ញ៉ុក ថែម
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៥៣
- ប្រើរចនាបថកម្រងកែវ មាន១៣កណ្ត គឺ ៖

១-កណ្តទសពរ	២-កណ្តហេមពាន្ត
៣-កណ្តទានកណ្ត	៤-កណ្តវនប្បវេសន៍
៥-កណ្តដូជក	៦-កណ្តចូឡពន
៧-កណ្តមហាពន	៨-កណ្តកុមារបព្វ
៩-កណ្តមទ្រីបព្វ	១០-កណ្តសក្កបព្វ
១១-កណ្តមហារាជបព្វ	១២-កណ្តឆក្សត្រ
១៣-កណ្តនគរកណ្ត	

២២. រឿង គេងខ្មែរ

- អ្នកនិពន្ធ : មាស (បាលីដ្ឋស្រុកស្មោង)
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ២៤៦៧ (គ.ស. ១៩២៤)

ក.៣. អត្ថបទរឿងខ្មោច

២២. រឿង ថៅកែចិត្តចោរ (ខ្មោចនិយាយ)

- អ្នកនិពន្ធ : អ៊ុំ ឈឺន និង ពៅ យូឡេង
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៥៦
- ចែកជា ៧ ឆាក ៖
 - ១- ជានីត និងតែកុង
 - ២- ជានីត ហំ ថៅកែ
 - ៣- ជានីត កម្មករ សុខ មាន គង់ ថ្ងៃ
 - ៤- ជានីត ថៅកែ និងតែកុង
 - ៥- មនុស្សដដែល ថែមនាងយ៉ាន (ប្រពន្ធហំ) ចូលមក
 - ៦- មនុស្សដដែល ថែមកម្មករ សុខ ថ្ងៃ មាន គង់
 - ៧- មនុស្សដដែល ថែមពួកក្រុមនគរបាលចូលមក

២៣. រឿង គេដោយ៉ត (ខ្មោចធានាគំ)

- អ្នកនិពន្ធ : ទី ដីហួត
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៨៣
- រឿងនេះជាអត្ថបទល្ខោនបាសាក់

២៤. រឿង ក្បួនជីវិត (យីកេ)

- អ្នកនិពន្ធ : ទី ដីហួត
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៨៧
- រឿងនេះជាប្រភេទអត្ថបទរឿងល្ខោនយីកេ

២៥. រឿង វង្សត្រកូលកំសត់ ឬ ព្រះអាទិត្យរះហើយ

(ខ្មោចនិយាយ)

- អ្នកនិពន្ធ : ហង្ស ចុនហាក់
- កាលកំណត់តែង : គ.ស. ១៩៦៦
- រឿងនេះជាប្រភេទអត្ថបទរឿងល្ខោន

